

GALA LAUREAȚILOR

A căzut cortina peste cea de-a cincea ediție a Concursului național de interpretare instrumentală, organizat de Liceul de Artă Deva. A fost „un concurs tare”, cum se exprima o d-nă din Zalău înaintea galei, apreciind eforturile și curajul școlii devenite de a găzdui timp de 4 zile atîția participanți (în jur de 140 de concurenți, plus însoțitorii lor), în condițiile vieții de azi. A fost o întrecere în care nu „s-au dat note umflate” după părerea celeiași persoane, iar juriul a avut multă răbdare și nu le-a impus concurenților un barem de timp, pe considerentul că nu trebuie pedepsiți copiii pentru greșeala profesorilor.

Dl Petru Stoianov, compozitor, președintele juriului, aprecia în cadrul galei laureaților de duminică, 2-mai, că acest

concurs național, ce a reunit reprezentanții celor mai buni elevi din școlile de specialitate din peste 20 de județe, a avut un nivel ridicat. „Vă pot da două argumente în acest sens. Foarte puține medii sînt sub 8 și al doilea argument îl veți avea ascultîndu-i pe cei 11 interpreți selecționați de juriu pentru gală. Consider că scopul concursului a fost realizat, prin promovarea unor tinere talente și întîlnirea și cunoașterea elevilor și profesorilor din țară. Am fost foarte plăcut impresionat de faptul că la deschidere au participat oficialități locale, ceea ce arată că liceul are un loc important în învățămîntul deosebit. Aș mai remarca și pe cei care au constituit su-

VIORICA ROMAN

(Continuare în pag. a 2-a)

Începînd de sîmbătă, odată cu retragerea subvențiilor, s-a cam terminat cu cozile la produse alimentare, la benzină, la magazinele de mărfuri industriale. Febra cumpărăturilor s-a stins, dar nici bani nu prea mai sînt în casele celor mulți. Spectrul foamei a rămas însă o amenințare permanentă. Am trăit s-o vedem și pe asta. Pinea de 38 de lei este acum, nu prea ne vine să credem, 175 de lei (!). Turcul încă n-a scumpit-o, dar credem c-o va face-o și el, altfel cozile facîndu-se acolo.

Sîmbătă și duminică, în piața centrală a Devei, am întîlnit, în ciuda așteptării de modificare spectaculoasă a prețurilor prin eliminarea subvențiilor, o animație obișnuită. Mulți au venit nu cu gîndul să cumpere ceva anume, ci să se informeze, să știe ce și cum se mai oferă la vînzare. Mișcări pe-a mari la prețuri nu s-au operat,

ele urmînd să apară pe măsură ce se mai duminicesc și producătorii încotro s-o apuce. Am constatat cu surprindere că unele prețuri chiar au scăzut, cum a fost cazul cu

în general staționare. Roșiile de seră se vînd cu 1000-1100 lei/kg. Doar firma SNC Crăciun, deși nu este producătoare, face concurență serioasă, aici costul fiind de 780 lei/kg.

sere, se găseau roșii cu 780 lei/kg, dar acesta era închis, iar la cel apartînător „Horticolei” Deva nu era ceapă verde. La particulari legătura de ceapă se vîndea cu 40 de lei (5 fire — n.n.), salata cu 50 lei/căpătîină, ridichiile cu 40-50 lei/legătură, guliile 15 lei/bucată. Spanacul a scăzut la 50 lei/kg.

Am văzut și varză turcească la vînzare — 700 lei/kg, fructe kiwi cu 1450 lei/kg, castraveți de seră cu 550 lei/kg, cartofi cu 150 lei/kg, mere cu 115 lei/kg. Dacă s-ar menține în asemenea limite, poate nu este așa rău. Însă ne așteptăm la influențe și fluctuații, mai ales spre creșteri, doar abundența de produse, care deocamdată nu prea se vede, va fi cea care ne poate salva de suferințele generate de explozia determinată de eliminarea subvențiilor.

NICOLAE TIRCOB

Viața la ...
noile prețuri

carnea de miel, care de la 900 s-a redus la 800 și chiar la 700 lei/kg. În schimb, telemeaua a luat-o sus, cam drastic, respectiv de la 1000 la 1500 lei/kg. La fel și laptele, scumpire, lui fiind previzibilă. La legume și fructe (mere) prețurile sînt

Dl prefect, prezent deseori în piață, remarcă duminică sărăcia la unele produse și interesul scăzut al unor firme cu capital de stat ce au posibilități să aprovizioneze mai bine piața și să mențină prețurile la un nivel acceptabil. Duminică, la chioșcul S.C. San-

CUVÎNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

ANUL V

NR. 863

MIERCURI,

5 MAI 1993

4 pagini — 20 lei

FAX

• BERLIN. Prima grevă a metalurgistilor și siderurgistilor est-germani, din ultimii 60 de ani, a început luni, amenințînd să paralizeze activitatea a cel puțin 26 de întreprinderi de profil din fosta R.D.G. — transmis agentii de presă.

Conflictul de muncă a fost declanșat de refuzul patronatului din estul Germaniei de a respecta o convenție, semnată în 1991, prin care se prevedeau creșteri salariale de 26 la sută în metalurgie, începînd cu 1 aprilie 1993. În cursul primelor două săptămîni ale lunii aprilie, aproximativ 100 000 de salariați au participat la greve de avertisment.

Potrivit experților, greva generală care a început luni ar putea fi fatală economiei est-germane, aflată în plin proces de tranziție.

• WACO. Autoritățile americane au anunțat identificarea cadavrului liderului spiritual al davidinilor, David Oresh, care a pierit împreună cu alți 72 de membri ai sectei în incendiul ce a distrus ferma lor din apropiere de Waco, Texas. Pe trupul lui s-au descoperit răni provocate de gloanțe.

• BUDAPESTA. Vameșii de la punctul de frontieră Gyula, situat la frontiera ungaro-română, au depistat, sub scaunul șoferului unui autocar înmatriculat în Turcia, 44 kilograme de heroină, a anunțat Attila Risan, purtător de cuvînt al serviciului ungar de grăniceri.

Pentru a trece mai repede granița, conducătorul autovehiculului propusese vameșilor și grănicerilor unguri țigări și o sticlă de whisky.

• PARIS. Președintele Comisiei CEE, Jacques Delors, a calificat drept „dramă umană și tragedie politică” moartea fostului prim-ministru al Franței, Pierre Bergevooy, care s-a sinucis, sîmbătă, transmite agenția France Presse.

FAX

„La zi” despre starea drumurilor (I)

De la Deva la Zeicani
pe patru roți

S-a imprimăvărât de-a binelea. Se intensifică lucrările în agricultură, au înflorit grădinile, au sporit și s-au mărit gropile în asfaltarile șoselelor. De acest din urmă subiect ne-am propus să ne ocupăm într-un serial de articole: de starea drumurilor din orașe și de la sate, de șoselele naționale.

Primul traseu parcurs: Deva — Hațeg, pînă la granița între județele Hunedoara și Caraș-Severin. Despre starea deplorabilă a unor străzi din Deva — începînd cu gropile periculoase de la intrarea în municipiu, dinspre Mintia, și pînă la cele de la ieșire, spre Sintuhalm —, prin care trec zilnic și autoritățile municipiului și ale județului și cei care ar trebui să le repare și nu le repară vom mai scrie.

Acum vom insista asupra unor elemente întîlnite pe traseu. Drumul, trebuie să spunem, este

unul dintre cele bune din județ, districtul Totești, din componența Secției de Drumuri Naționale Deva, care-l are în administrare, făcîndu-și, în general, cu bine datoria. L-am străbătut cu plăcere pînă la Zeicani. Faptele demne de apreciat: dinspre Hațeg spre Zeicani și dinspre Zeicani spre Hațeg, copacii de pe marginea șoselei au fost toaletați și vîruiți, rigolele curățate, zidurile de sprijin, parapetii și podețele au fost vopsite, au fost reparate și improspătate parcarile și locurile de popas. Este adevărat că n-am întîlnit drumuri pe drumuri, dar urmele muncii lor sînt evidente. „Facem și noi ce putem, cu banii puțini pe care-i avem”, ne spune d-na Doina Moisoni, de la districtul Totești.

DUMITRU GHEONEA,
ION CIOCLEI

(Continuare în pag. a 2-a)

UNA PE ZI

— Despre Popeasca nu putem vorbi nimic de rău.

— Nu-i nimic, dragă. Să vorbim despre altele...

Pregătire sportivă, în aer liber, în spații pline de verdeț și flori ale Arboretumului din Simeria.

Foto PAVEL LAZA

FLASH!

■ CITIREA CONTOARELOR pentru energie electrică, în urma sistării subvențiilor, se face în perioada 1-15 mai. Energia consumată pînă în momentul citirii contorului se facturează la prețul vechi, ulterior kilowatul plătitu-se cu 28 de lei. (V.R.)

■ PROPUNERE. Cel ce ne-am dus luni, 3 mai a.c., să scoatem abonamente pentru autobuzele „Coratrans”, am fost întîmpinați cu următoarele spuse: „Nu avem încă stabilite noile prețuri, așa

că nu eliberăm abonamente”. Faptul acesta i-a indignat pe toți cei ce fac naveta spre Certej, de pildă, pe unde umbliu eu, dar și pe alte rute, întrucît am fost nevoiți să scoatem bilete. Nu știu cit va ține operațiunea de stabilire a noilor prețuri de transport, de aceea propunem „Coratrans” următoarea soluție: să elibereze abonamente la prețurile vechi, iar cînd vor veni noile prețuri să plătim diferența (Ing. Toma Lenghel).

■ EXPOZIȚIE CHINOLOGICĂ REPUBLICANĂ LA DEVA. Sub egida Uniunii ChinoLOGICE din România, Clubul „Fidelius” din Deva organizează, în data de 23 mai a.c., la stadionul „Cetate”, o

expoziție republicană de cîini și de pisici (în premieră pe țară). Vor participa și crescători de porumb, de pești și de păsări exotice. Înscrierile pentru cîini și pisici se primesc pînă la data de 12 mai, la sediul clubului, din strada G. Barițiu, nr. 5. Intrarea pentru copii pînă la 12 ani este gratuită. (D.G.)

■ TOTUL PENTRU MIRE. SE. Unicul atelier din Deva specializat în confecționarea de rochii, voaluri și fel al S.G. „Dina Mode” S.R.D., situat pe bulevardul Decebal, „Se lucrează după ultimele noutăți ale model, inspirate din cele mai proaspete reviste” — spune dna

Dina Manlu. Cît costă o rochie? Între 50 000 și 90 000 lei. Depinde de complexitatea modelului. Dar, cum o dată-n viață se cere o asemenea toaletă... (E.S.)

■ UNDE-I FLOAREA? În vreme ce personalul medico-sanitar de gardă de la spitalul Hunedoara acorda primele îngrijiri unui accidentat, doi soldați de la subunitatea Hunedoara a U.M. Alud și-au însușit un ficus, ce decora coridorul urgenței. Cei doi militari au fost surprinși de portarul de serviciu, dl. Bela, care n-a reușit să recupereze floarea. S-a petrecut la 7 aprilie '93, în jurul orei 23. (Ina Onofrei, asistent șef).

STRĂVECHI LOCALITĂȚI ÎN ZONA DE MIJLOC A MUREȘULUI

Vețel, sat comună. Pe teritoriul localității (numită în antichitate Micia) s-a dezvoltat unul dintre cele mai mari centre militare și civile ale Daciei romane. Nucleul roman al Miciei era un castru militar în jurul căruia s-au creat, cu timpul, locuințe de negustori, meșteșugari, și ale elementelor băștinașe în zona civilă. Importanța localității se observă din vastitatea zonei de ruine, precum și din numeroasele monumente epigrafice și sculpturale scoase la iveală de arheologi. Micia era în același timp o importantă stațiune vamală și port la Mureș. În jurul castrului au fost dezvelite un amfiteatru și therme (băi) folosite de militari. Cercetările au mai descoperit la sud-est de castru două temple și un complex de cupatoare pentru arderea materialelor de construcție și a vaselor de lut, și două necropole. Prezența băștinașilor daci este dovedită prin existența, aștit în așezarea civilă, cît și în incinta castrului, a ceramicii specifice localnicilor, cît și prin mormintele de incinerare aflate alături de cele romane, de înhamatie. Materialul epigrafic, la fel ca cel numismatic (acesta și din secolele IV-VI d.Ch.), dovedește continuitatea de locuire. Primele atestări ale actualei localități sînt din 1371 (Vechel) și 1430 (Veczel). Toponimul provine de la un antroponim omofon.

Mintia, sat în comuna Vețel. Pe teritoriul localității s-au descoperit vase

ceramice aparținînd populației locale din timpul Daciei romane. Așezarea este atestată prima oară la 1330 (Nempty), în 1750 Nimtia, iar în 1830 Mintia. După părerea noastră, forma inițială Nemți, a numelor celor trei localități, nu indică originea etnică, ci reprezintă forma de plural a numelui de familie Neamtu. Să se compare localitățile Greci (jud. Argeș, Dimbovița, Hunedoara, Mehedinți, Olt, Tulcea) și Ruși (jud. Alba, Bacău, Hunedoara, Iași, Neamț, Sibiu, Vaslui, Suceava). C.C. Giurescu, în lucrarea sa „Tîrguri sau orașe și cetăți moldovenești din secolul al X-lea pînă la mijlocul secolului al XII-lea”, București, 1967, susține că Huși reprezintă forma de plural a lui Hus, Iași — Ias, Romanai — Roman, Vasilași — Vasile. Datorită metatezei existente la românii din diferite zone ale Transilvaniei — după cum sesizează și N. Drăganu — pronunția numelui a fost Mnenți, de unde Mintia, Mintiu.

Vulceș (în pronunție locală, Vilceș), localitate contopită cu Vețel, sat, comună suburbană. Prima atestare documentară este din 1491. Ținînd seama de atestarea din 1760-1762 (Vulcesed), toponimul a fost, în forma originală, Vilcești, derivat cu sufixul — ești de la apelativul vilcea, indicînd originea locală. Pe teritoriul satului Vețel, despărțit de Vulceș printr-un pîru, există toponimul Valea Vilceștilor.

Dr. MIRCEA VALEA

PRIMĂRIA - MUNICIPIULUI DEVA...

...merită toată lauda și stima pentru preocuparea ce a avut-o privind înfrumusețarea și „însănătoșirea” orașului prin plantarea de pomi, în această primăvară, de-a lungul unor străzi. Problema se pune cine-i „va apăra” pentru a nu fi distruși de răufăcători. Opinia publică trebuie să fie intransigentă cu acești indivizi și să vină în sprijinul poliției, spre a-i deferi justiției la orice oră din zi și noapte. (V.B.)

Rolul comunității în combaterea infecției HIV

Infecția cu virus HIV este capabilă ca în timp să ducă la depopularea unui teritoriu, la dispariția unei comunități. Fiecare membru al comunității este dator să cunoască măsurile de precauție generale care îl ajută să evite infectarea cu virus HIV și cu alți agenți patogeni. Persoanele infectate trebuie să știe, de asemenea, că trebuie să-și ia toate măsurile de precauție pentru a putea evita complicațiile datorate slăbirii activității imunologice a organismului, dar ele sînt răspunzătoare de posibilitatea propagării infecției virale la alți indivizi din comunitate, fapt ce trebuie evitat din respect față de semenii lor.

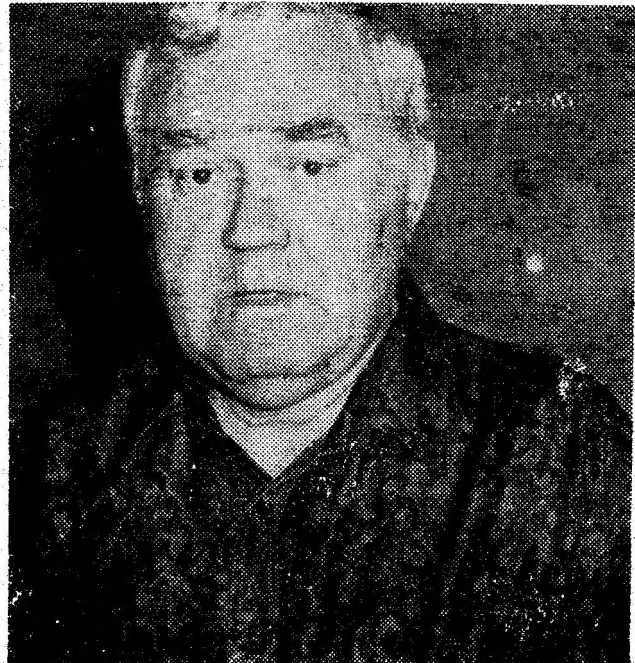
Cu toții trebuie să știm să ne comportăm față de persoanele infectate, seropozitive sau bolnave, fără precauții excesive și inutile care îi pot umili. Aceasta se poate realiza prin instruire, educație și îngrijire corectă.

Comunitatea poate și trebuie să ia atitudine față de mamele care își abandonează copiii, îi expun la stres psihic, la nevoi și boli, pe cînd ar putea să-i încredințeze altora care își doresc copii și i-ar îngriji cu tot devotamentul și dragostea lor.

Copiii nu trebuie să rămînă timp îndelungat abandonati în unități spitalicești, unde pot să contacteze diverse boli datorită mediului infectat. În prezent, trebuie să subliniem că prin eforturile Ministerului Sănătății și ale personalului sanitar, în spitale a scăzut numărul de copii polispitalizați, în schimb, crește numărul copiilor infectați care vin din teritoriu, ca urmare a tratamentelor injectabile efectuate de diverse persoane necalificate.

Este momentul să atenționăm pe toată lumea să nu se expună, încredințîndu-se oricui spre a-i efectua tratamente injectabile, iar dacă situația impune, să-și cumpere seringă și să o sterilizeze foarte corect. Fiecare persoană care are prescripție tratament injectabil, indiferent de locul unde urmează să i se efectueze aceasta, să urmărească atenționat momentele pregătirii efectuării tratamentului. Comunitatea poate să ia atitudine față de binevoitorii periculoși care efectuează tratamente la domiciliu, deoarece în preajma lor pot apărea mai multe cazuri de infecții cu HIV.

Problema combaterii pro-

Pentru „Cuvîntul Liber”
amintire de
Jeu. Borh
1993
Deva

TRIBUNA CUVINTULUI LIBER

POSTA RUBRICII

● **Alexandru Ciocchină**, Călan: Dacă apartamentul la care vă referiți în scrisoare a fost dobîndit în timpul căsătoriei, cea care hotărăște cui va rămîne folosința apartamentului este instanța de judecată. În acest caz, partea care nu a obținut drept de folosință urmează să fie despăgubită cu cota parte ce i se cuvine, la valoarea de piață a apartamentului și nu la valoarea de cumpărare.

● **Ioan Puiți** — Herepeia. Decretul-Lege nr. 68/1990 în baza căruia s-a emis Ordinul nr. 50/1990 al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Comisiei Naționale de Protecția Muncii, și prin care unele activități, profesii, locuri de muncă se încadrează în grupele I sau II de muncă, au aplicabilitate doar în cazul persoanelor aflate în activitate la data de 1 februarie 1990. Dumneavoastră, la data respectivă, nu vă mai aflați în activitate, fiind pensionat. (I.L.)

pagării infecției cu HIV nu aparține numai cadrelor sanitare, ea este a tuturor. Pe prim-plan se află familia, unde începe educația din fragedă copilărie, pe care se vor clădi ulterior celelalte cunoștințe acumulate de fiecare.

În fiecare localitate, comunitate, sînt oameni cu profesii foarte utile pentru promovarea sănătății. Cadrele didactice trebuie să desfășoare o muncă educativă susținută, să solicite cît mai mult pe medicii; ei înșiși, în fața unor situații, să nu piardă prilejul de a evidenția importanța unor reguli sanitare. Profesorii de biologie își pot instrui colegii și pot discuta cu elevii la ore. Toți diriginții trebuie să cunoască și să atenționeze pe copii, în funcție de specificul vîrstei lor, ce se cere a fi știut despre SIDA.

Preoții pot să aducă realele servicii comunității, educînd tineretul în spirit de respect și fidelitate în familie, combaterea prostituției și a perversiunilor sexuale, comportament decenț, respect față de membrii comunității.

Polițiștii de la serviciile de circulație trebuie să cunoască tehnici de prim-ajutor, dar și de autopro-

tejare față de persoane accidentate, cu al căror singe ajung în contact.

Polițiștii de la serviciul de moravuri și droguri pot să desfășoare activități educative pentru categoriile cu risc cu care vin în contact. Insuși guvernul este interesat ca populația să fie sănătoasă, capabilă de muncă, deoarece o epidemie de infecție cu HIV periclitează economia națională.

Motivația supremă pentru a duce o luptă asiduă contra acestei maladii peride o constituie faptul că toți membrii comunității sînt la fel de vulnerabili față de ea. Acum putem să stăvilim cu un efort mult mai mic o epidemie de proporții ce se întrevide a se declanșa cu mare brutalitate și la noi.

Ministerul Sănătății, Centrul de Medicină Preventivă, sprijiniți de UNICEF, au demarat un PROGRAM NAȚIONAL ANTISIDA care trebuie sprijinit de fiecare dintre noi, în funcție de profesie, posibilități materiale și de dragostea de oameni.

Dr. LUCIA BALĂȘESCU, Medic primar pediatru, Inspector de pediatrie la Direcția Sanitară Deva

Campionatele internaționale de gimnastică ale României

Remarcabilă comportarea Laviniei Miloșovici

Întotdeauna minunată arbitrii, întreaga sală, gazdă pentru elita gimnastică, Ploieștiul a primit și de această dată cu multă generozitate sportivele și sportivii din țară ale lumii la Campionatele internaționale de gimnastică ale României. Și numerosul public, care a umplut pînă la refuz Sala Sporturilor „Victoria” din localitate, n-a regretat deloc întîlnirea cu unii dintre cei mai buni gimnaști și gimnaste ai lumii, cum sînt Rustam Saripov, Alexandr Kollivanos, Dimitri Vasilenko, Lavinia Miloșovici, Ludmila Stovșciataia, Lili Podkopoeva și Iulia Iurcina.

Și la aceste campionate, Lavinia Miloșovici s-a dovedit a fi într-o formă deosebită, evoluînd cu o mare virtuozitate și trecut prin mari emoții datorate furtului medaliilor din locuința părinților săi din Turnu Severin, rezolvat prompt de poliție), impresionînd

prin măiestria sa. La finalele pe aparate, Lavinia a fost de neînvin, obținînd medalia de aur la sărituri (9,718 p); la paralele (9,600 p); și la birnă (9,775 p). Excepțională și evoluția tinerii Claudia Rusan, care a realizat 9,812 p la sol și medalia de aur. Trebuie, de fapt, să remarcăm evoluția foarte bună a întregii echipe a României, compusă din gimnastele Daniela Mărînducă, Claudia Rusan, Andreea Cacoveanu, Ana Maria Bican, Nadia Hățăgan și Ionela Eoaieș, dovedind o bună formă pentru apropiatele Campionate Europene de juniori de la Geneva, Lucru care nu poate decît să ne bucure. În final, primul loc la Ploiești a fost ocupat de Lavinia Miloșovici cu 39,150 p, urmată de Ludmila Stovșciataia, cu 38,487 p și Daniela Mărînducă, cu 38,475 p.

SABIN CERBU

CINE NU RIDICĂ GUNOIUL ? !..

Pe strada Minerului, mult timp, grămezi de din Deva, mai precis, în gunoi. Oare cine este fața blocurilor 40 și 41, dator să le ridice ? !.. stau neridicate, de mai (V.B.)

S.C. MARTECO S.R.L. DEVA

str. L. Blaga, nr. 3

VINDE EN GROS :

- Acid citric BP 80
- Hirtie xerox

Relații, telefoane : 616457, 613195.

(4541)

PATRONATUL NAȚIONAL ROMÂN FILIALA JUDEȚULUI HUNEDOARA INVITĂ

persoanele și patronii particulari interesați să li se acorde credite în lei pe termen lung și cu dobîndă mică (max. 15 la sută), să participe vineri, 7 mai, ora 10, la discuțiile ce vor avea loc la sediul filialei din Deva, str. A. Șaguna, nr. 2, telefon 611339.

Participă conducerea Patronatului București. Se vor lămuri și condițiile de procurare de mașini, utilaje, materiale prin utilizarea creditelor acordate. (325)

COOPERATIVA MEȘTEȘUGĂREASCĂ „HOREA” BRAD

str. Avram Iancu, nr. 30

A N U N Ț A

● Angajează vopsitor auto la secția automoto. Relații suplimentare la birourile cooperative. (317)

S.C. ENERGOCONSTRUCȚIA S.A. BUCUREȘTI

SUCURSALA DEVA — MINTIA

cu sediul în Mintia, str. Șantierului, nr. 1

Angajează un REVIZOR CONTABIL cu studii superioare și minimum 5 ani vechime în specialitate sau CONTABIL REVIZOR, cu studii medii și cu aceeași vechime.

Relații la Biroul P.O.N.S., telefoane 13220, 13221, interior 18. (CEC)

